

රසායන විද්‍යාව I
Chemistry I

02

S

I

පැය දෙකයි
Two hours

- මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු 09 කින් යුක්ත වේ.
- සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.
- උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ විභාග අංකය ලියන්න.
- 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1) (2) (3) (4) (5) යන පිළිතුරු වලින් නිවැරදි හෝ ඉතාමත් ගැළපෙන පිළිතුර තෝරාගෙන, එය උත්තර පත්‍රයේ කතිරයක් යොදා දක්වන්න.

13- ශ්‍රේණිය, Grade -13

අවසාන වාර විභාගය Final Term Test

සාර්වත්‍ර වායු නියතය $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$ ඇවගාඩරෝ නියතය $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$ ප්ලැන්ක්ගේ නියතය $h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ Js}$ ආලෝකයේ ප්‍රවේගය $C = 3 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$

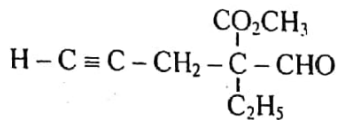
- කැතෝඩ කිරණ අංශුවක පැවතිය හැකි ආරෝපණය, ප්‍රමාණාත්මකව සොයා ගනු ලැබුවේ
1) කොම්සන් 2) මිලිකන් 3) මෝස්ලි 4) කෘෂ්ස් 5) මාර්ස්ඩෙන්
- පහත කුමන යුගලය සමාන හැඩය දක්වයි?
1) NF_3 සහ BF_3 2) BCl_3 සහ NO_2^- 3) NH_3 සහ N_3^-
4) BF_4^- සහ NH_4^+ 5) PCl_3 සහ NH_2^-
- ස්කන්ධය 0.60 g වූ Na_2CO_3 හා $(\text{NH}_4)_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ පමණක් අඩංගු මිශ්‍රණයක් තාප විශෝජනයට ලක්කරන ලදී. ලැබුණු ශේෂයේ ස්කන්ධය 0.50 g විය. මිශ්‍රණයේ $(\text{NH}_4)_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ ස්කන්ධය ගණනය කරන්න.
(Na = 23, C = 12, O = 16, Cr = 52, H = 1, N = 14)
1) 0.750g 2) 0.675g 3) 0.440g
4) 0.252g 5) 0.124g
- $\text{Ag}^+(\text{aq}) + 2\text{NH}_3(\text{aq}) \rightleftharpoons [\text{Ag}(\text{NH}_3)_2]^+(\text{aq})$ යන ප්‍රතික්‍රියාවේ දී Ag^+ අයනය ක්‍රියා කරනුයේ
1) ඔක්සිකාරකයක් ලෙසය. 2) ඔක්සිහාරකයක් ලෙසය. 3) ලුපිස් අම්ලයක් ලෙසය.
4) නියුක්ලියෝෆයිලයක් ලෙසය. 5) ලුපිස් හෂ්මයක් ලෙසය.
- $\text{BaO}(\text{s})$ හි සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පියට අනුරූප වන්නේ පහත දක්වන කුමන රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවේ එන්තැල්පි වෙනසද?
1) $\text{Ba}^{2+}(\text{g}) + \text{O}^{2-}(\text{g}) \longrightarrow \text{BaO}(\text{s})$
2) $\text{Ba}(\text{s}) + \text{O}(\text{g}) \longrightarrow \text{BaO}(\text{s})$
3) $\text{Ba}(\text{s}) + \text{O}_2(\text{g}) \longrightarrow \text{BaO}(\text{s})$
4) $\text{Ba}(\text{s}) + \frac{1}{2} \text{O}_2(\text{g}) \longrightarrow \text{BaO}(\text{s})$
5) $\text{Ba}(\text{g}) + \frac{1}{2} \text{O}_2(\text{g}) \longrightarrow \text{BaO}(\text{s})$

alsciencepapers.blogspot.com

6) Tin(II) oxalate 1 mol ක් සමග සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතික්‍රියා කිරීමට අවශ්‍ය ආම්ලික K_2CrO_4 මවුල සංඛ්‍යාව කොපමණද ?

- 1) $\frac{2}{3}$ 2) $\frac{4}{3}$ 3) 4 4) 8 5) 12

7) පහත සංයෝගයේ IUPAC නම කුමක්ද ?

alsciencepapers.blogspot.com

- 1) 3-ethyl-3-formyl-5-hexynoate.
2) methyl-3-formyl-3-ethyl-5-hexynoate.
3) methyl-2-ethyl-2-formyl-4-pentynoate
4) 2-ethyl-2-methyloxycarbonyl-4-pentynal
5) methyl-2-ethyl-2-formyl-4-pentynoate

8) HCOOH හා CH_3COOH යන කාබොක්සිලික් අම්ල 2 ක එකිනෙකින් වෙන්කර හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිත කළ හැකි ප්‍රතිකාරක වන්නේ,

- 1) උදාසීන FeCl_2 ද්‍රාවණයක් 2) ටොලන් ප්‍රතිකාරය 3) Br_2 දියර
4) ජලීය NaOH ද්‍රාවණයක් 5) ජලීය Na_2CO_3 ද්‍රාවණයක්

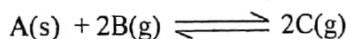
9) සනත්වය 0.09 g cm^{-3} වන 36.5 % HCl 25.00 cm^3 ද්‍රාවණයක් සමඟ Ba(OH)_2 ද්‍රාවණ 50.00 cm^3 ප්‍රතික්‍රියා කළ විට ලැබෙන ද්‍රාවණයේ H^+ සන්ද්‍රණය 0.02 moldm^{-3} වේ. යොදාගත් Ba(OH)_2 ද්‍රාවණයේ සාන්ද්‍රණය වන්නේ, ($\text{Cl} = 35.5$, $\text{H} = 1$)

- 1) 0.75 moldm^{-3} 2) 0.21 moldm^{-3} 3) 0.32 moldm^{-3}
4) 0.58 moldm^{-3} 5) 0.42 moldm^{-3}

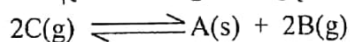
10) 25°C දී pH අගය 7 ට වඩා වැඩි වන්නේ පහත දැක්වෙන කවර ජලීය ද්‍රාවණයේදීද ?

- 1) NH_4I 2) $\text{CH}_3\text{COONH}_4$ 3) $\text{CCl}_3\text{COONH}_4$ 4) $\text{C}_6\text{H}_5\text{ONa}$ 5) NH_4NO_3

11) දෘඪ සංවෘත භාජනයක එක්තරා උෂ්ණත්වයක දී පහත සමතුලිතතාව ඇති වේ.

මෙම පද්ධතියේ සමතුලිතතා නියතය 100 කි. වෙනත් අවස්ථාවකදී එම භාජනය තුලම එම උෂ්ණත්වයේදීම පහත සමතුලිතතාව ඇති වීමට සලස්වන ලදී.

මේ සඳහා ආරම්භයේ දී C(g) මවුල 1 ක් භාවිතා කළේ නම්, නව සමතුලිතතාව ඇති වීමේ දී C හි විඝටන ප්‍රතිශතය කොපමණද ?

- 1) 1.35% 2) 4.50% 3) 13.5% 4) 29.20% 5) 45.4%

12) FeC_2O_4 0.72g ක් තනුක H_2SO_4 තුළ සම්පූර්ණයෙන්ම ද්‍රවණය කිරීමෙන් අනතුරුව 70°C දක්වා රත් කරන ලදී. අනතුරුව ද්‍රාවණය 0.30 moldm^{-3} KMnO_4 ද්‍රාවණයක් සමඟ අනුමාපනය කරන ලදී. අන්ත ලක්ෂ්‍යයේ දී වැය වූ KMnO_4 පරිමාව කොපමණද ?

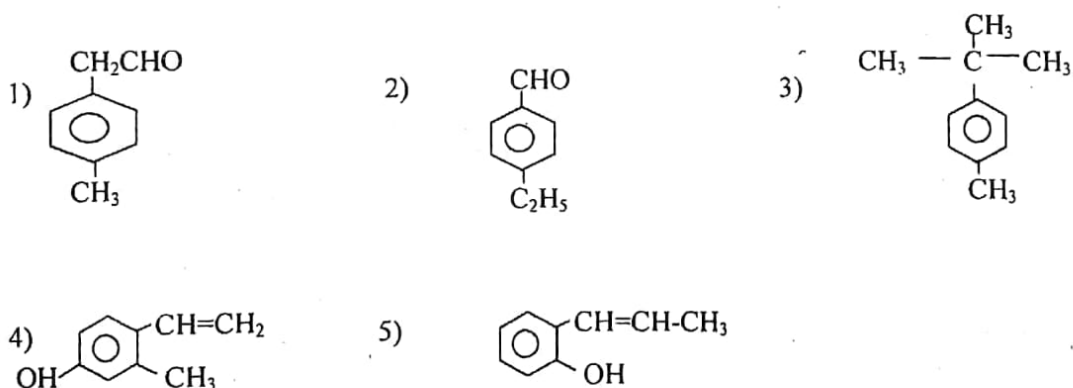
($\text{C} = 12$, $\text{O} = 16$, $\text{Fe} = 56$)

- 1) 3.33 cm^3 2) 8.00 cm^3 3) 10.00 cm^3 4) 12.40 cm^3 5) 16.50 cm^3

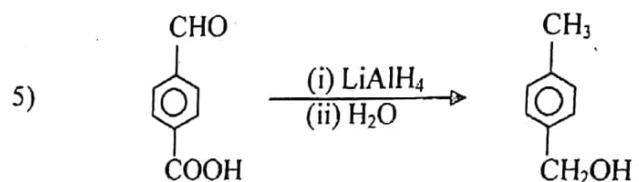
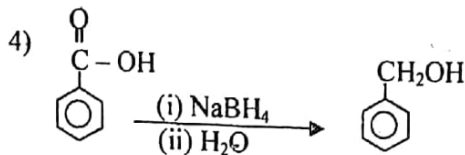
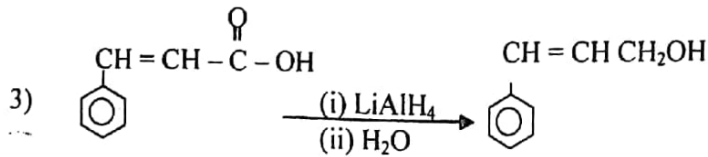
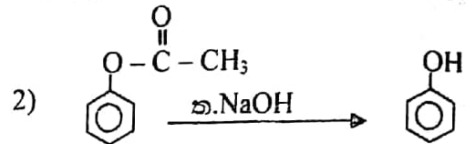
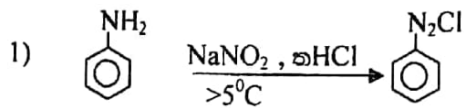
- 13) $(\text{CH}_3)_2\text{C}=\text{O}(\text{g}) + \text{HCN}(\text{g}) \longrightarrow (\text{CH}_3)_2\text{C}(\text{OH})\text{CN}(\text{g})$ යන ප්‍රතික්‍රියාවට අදාළ සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය kJ mol^{-1} වලින් වන්නේ

බන්ධනය	සම්මත මධ්‍ය බන්ධන එන්තැල්පිය අගය $^{\circ}\text{kJmol}^{-1}$
C = O	743
C - H	412
C - O	360
C - C	348
H - O	463

- 1) +1155 2) +16 3) -16 4) +2326 5) -2326
- 14) X සන අකාබනික සංයෝගය ජලයේ ද්‍රාව්‍යය වේ. X රත් කළ විට වියෝජනය වී සහසංයුජ සංයෝග පමණක් සාදයි. X මින් කුමක් විය හැකිද ?
1) $(\text{NH}_4)_2\text{Cr}_2\text{O}_4$ 2) $\text{Mg}(\text{NO}_3)_2$ 3) $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$ 4) AgNO_3 5) LiNO_3
- 15) පරිමාව 4.157 dm^3 වන දෘඪ සංවෘත බඳුනක් තුළ ආරම්භයේදී A(g) හි 0.45 mol තබන ලදී. 327°C රත් කළ විට පහත ආකාරයට ප්‍රතික්‍රියාව සිදු වේ.
 $\text{A}(\text{g}) \longrightarrow 2\text{B}(\text{g})$
A(g) සම්පූර්ණයෙන්ම B(g) බවට පත් නොවූ අතර 327°C හි දී පද්ධතියේ සමස්ත පීඩනය $9 \times 10^5 \text{ Nm}^{-2}$ විය. එවිට ඉතිරිව ඇති A(g) හි මවුල ප්‍රමාණය වන්නේ (A(g) හා B(g) පරිපූර්ණ ලෙස හැසිරේ.)
1) 0.30 2) 0.15 3) 0.20 4) 0.05 5) 0.01
- 16) A නම් සංයෝගය CH_3CHO හා තනුක NaOH සමග උණුසුම් කර ලැබෙන එලය H^+/KMnO_4 මගින් ඇරෝමැටික කාබොක්සිලික් අම්ල කාණ්ඩ 2ක් පමණක් සහිත සංයෝගයක් බවට පත් වේ. A විය හැක්කේ,

17) පහත ක්‍රියාවලීන්හි නිවැරදි ප්‍රතික්‍රියාව කුමක්ද ?

18) පහත සඳහන් ප්‍රතික්‍රියාවේ ශීඝ්‍රතාවයට අදාළව දක්වෙන නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.
 $A(g) + 3 B(g) \rightarrow 2 D(g)$

1) ශීඝ්‍රතාව $= -\frac{\Delta C_A}{\Delta t} = -\frac{1}{3} \frac{\Delta C_B}{\Delta t} = \frac{1}{2} \frac{\Delta C_D}{\Delta t}$

2) ශීඝ්‍රතාව $\propto [A] [B]^3$

3) B හි සාන්ද්‍රණය වැඩි කළ විට ප්‍රතික්‍රියාවේ ශීඝ්‍රතාවය ඉතා වේගයෙන් වේ.

4) ප්‍රතික්‍රියාව සිදු වන විට පද්ධතියේ එන්ට්‍රොපිය ධන අගයක් ගනී.

5) ප්‍රතික්‍රියාව පියවර ගණනාවකින් සිදු වී D සාදයි.

19) පහත වගන්ති අතරින් කවරක් සත්‍යය වේද ?

1) වායුගෝලීය $\text{NO}_2(g)$, $\text{NO}_3^-(g)$ බවට ඔක්සිකරණය වීමේ ශීඝ්‍රතාවය NO මගින් වැඩි කරයි.

2) $\text{NO}_x(g)$ වලින් වැඩිමනක් ප්‍රමාණයක් වායුගෝලයට ඇතුළු වන්නේ අභ්‍යන්තර දහන එන්ජින් වලිනි.

3) වාෂ්පශීලී හේලොහයිඩ්‍රොකාබන වායුගෝලීය සංයුතිය වෙනස් කිරීමට බලපෑමක් ඇති නොකරයි.

4) ගෝලීය උණුසුම් වීමේ ප්‍රධානතම ප්‍රභේදය $\text{NO}_x(g)$ වේ.

5) $\text{NO}_x(g)$ හා නොදැවුන හයිඩ්‍රොකාබන හිරු එළිය හා 15°C ට පහළ උෂ්ණත්වය යන සාධක ප්‍රකාශ රසායනික ධූමිකාවට අත්‍යවශ්‍යය.

20) ජලීය දාවණයක $\text{NH}_3(aq)$ සාන්ද්‍රණය 0.02 mol dm^{-3} හා KOH සාන්ද්‍රණය 0.01 mol dm^{-3} වේ. ද්‍රාවණයේ ඇති NH_4^+ සාන්ද්‍රණය mol dm^{-3} වලින් කොපමණද ?

NH_3 හි $K_b = 5 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$

1) 2.5×10^{-5}

2) 1.0×10^{-4}

3) 7×10^{-4}

4) 1.0×10^{-3}

5) 0.01

21) පරිපූර්ණ වායුවක් වන X_2 හි වර්ග මධ්‍යන්‍ය මූල ප්‍රවේගය 27°C හිදී කොපමණ වේද ? ($X = 10$)

1) 725

2) 499

3) 455

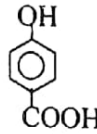
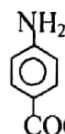
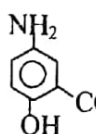

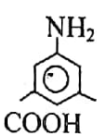

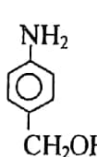
4) 704

5) 575

22) X හා Y යන සංයෝගය පිළිබඳ ව පහත ප්‍රකාශ සලකන්න.

X	Y
තනුක HCl හි ද්‍රාව්‍යය වේ	තනුක HCl හි ද්‍රාව්‍යය වේ
තනුක NaOH ද්‍රාව්‍යය නොවේ	තනුක NaOH ද්‍රාව්‍යය වේ
NaNO ₂ /HCl සමඟ අවර්ණ වායු පිටකරයි	NaNO ₂ /HCl අවර්ණ වායු පිටකරයි

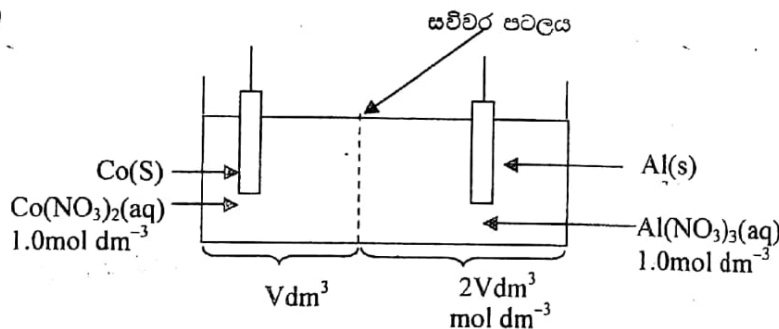
අනුපිළිවෙලින් X හා Y වීමට වඩාත්ම ඉඩ ඇත්තේ

- 1)   2)   3) CH₃CH₂OH CH₃CH₂COOH
- 4)   5)

23) $\text{H}-\overset{\text{H}}{\underset{|}{\text{C}}}=\overset{\text{H}}{\underset{|}{\text{C}}}-\text{CH}_2\text{C}\equiv\text{CH}$ යන සංයෝගයේ 1 mol ක් HBr 1 mol ක් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කළ විට ලැබෙන ප්‍රධාන ඵලය වන්නේ,

- 1) $\text{CH}_3\underset{\text{Br}}{\text{CH}}-\text{CH}_2-\underset{\text{Br}}{\text{C}}\equiv\text{CH}$ 2) $\text{BrCH}_2-\text{CH}_2-\text{CH}_2-\text{C}\equiv\text{C}-\text{H}$
- 3) $\text{H}_2\text{C}=\text{CH}-\text{CH}_2-\underset{\text{Br}}{\text{C}}=\text{CH}_2$ 4) $\text{H}_2\text{C}=\text{CH}-\text{CH}_2-\text{CH}=\text{CHBr}$
- 5) $\text{H}_2\text{C}=\text{CH}-\text{CH}_2-\underset{\text{Br}}{\underset{\text{Br}}{\text{C}}}-\text{CH}_3$

24)

$$E_{\text{Co}^{2+}/\text{Co}}^{\theta} = -0.28\text{V}$$

$$E_{\text{Al}^{3+}/\text{Al}}^{\theta} = -1.66\text{V}$$

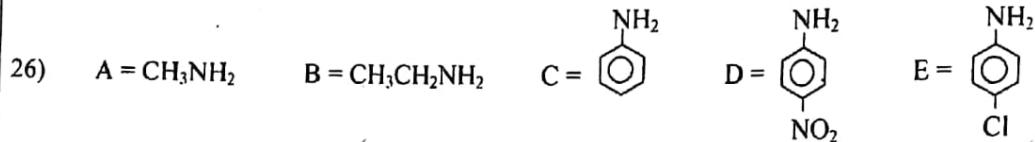
ඉහත සටහනේ දක්වන විද්‍යුත් රසායනික කෝෂයෙහි පරිපථය සම්පූර්ණ කළ විට, කාලය t(s) වන අවස්ථාවක දී ඇනෝඩ් කුටීරය තුළ ඇති ලෝහ අයන සාන්ද්‍රණය 1.01 mol dm⁻³ බව සොයාගන්නා ලදී. එම අවස්ථාවේ දී කැතෝඩ් කුටීරයේ ලෝහ අයන සාන්ද්‍රණය (mol dm⁻³) කොපමණද ?

(කෝෂය ක්‍රියාත්මක වන විට පරිමා වෙනසක් සිදු නොවේ)

- 1) 0.08 2) 0.10 3) 0.97 4) 1.03 5) 1.97

25) පරමාණුක ක්‍රමාංකය 25 වන මූල ද්‍රව්‍යයේ භූමි අවස්ථාවේ ඇති විද්‍යුත් ඉලෙක්ට්‍රෝනයක් සඳහා පැවතිය නොහැකි ක්වොන්ටම් අංක කුලකය වන්නේ

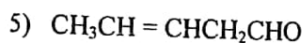
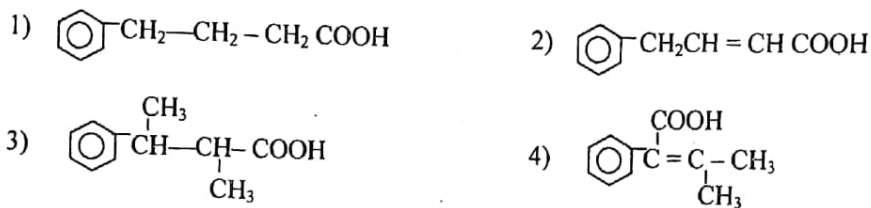
- 1) 3, 2, -1, + $\frac{1}{2}$ 2) 3, 2, 0, + $\frac{1}{2}$ 3) 3, 0, 0, + $\frac{1}{2}$
- 4) 3, 2, -2, + $\frac{1}{2}$ 5) 3, 2, +1, + $\frac{1}{2}$

ඉහත ප්‍රභේදයන් ගේ භාෂ්මිකතාව ආරෝහණය වන නිවැරදි පිළිවෙල වන්නේ ?

- 1) D < E < C < A < B 2) D < E < C < B < A 3) E < D < C < A < B
4) D < C < E < B < A 5) C < E < D < A < B

27) X නමැති කාබනික සංයෝගය එතනෝල් සහ සාන්ද්‍ර H₂SO₄ බිංදු කිහිපයක් සමඟ රත්කළ විට ප්‍රසන්න සුවඳක් ගෙනදේ. තවද X, Br₂(aq) දියර අවර්ණ කරයි. X ජ්‍යාමිතික සමාවයවිකතාව දක්වයි. X විය හැක්කේ කුමක්ද ?

28) සාන්ද්‍රණය 0.01 mol dm⁻³ වන ඒක භාෂ්මික දුබල අම්ලයකින් 25.00 cm³ ක් සාන්ද්‍රණය 0.01 mol dm⁻³ වන ඒක ආම්ලික ප්‍රබල භෂ්මයක් සමඟ අනුමාපනය කරන ලදී. අනුමාපනයේ සමකතා ලක්ෂ්‍ය හඳුනා ගැනීම සඳහා වඩාත්ම සුදුසු දර්ශකය පහත දර්ශක අතුරින් කුමක්ද ?

ඒක භාෂ්මික දුබල අම්ලයේ, $K_a = 5 \times 10^{-5} \text{ mol dm}^{-3}$

දර්ශකය	PKIn
A	4.75
B	7.0
C	8.15
D	11.2
E	12.8

- 1) A 2) B 3) C 4) D 5) E

29) 25°C දී pH = 8 වන ජලීය ද්‍රාවණයක දී Fe(OH)₃ හි ද්‍රාව්‍යතාවය mol dm⁻³ වලින් කොපමණද ?
Fe(OH)₃ හි $K_{sp} = 1 \times 10^{-36} \text{ mol}^4 \text{ dm}^{-12}$

- 1) 1×10^{-24} 2) 1×10^{-18} 3) 1×10^{-12} 4) 4.3×10^{-10} 5) 3×10^{-6}

30) Pt(s) | Cl₂ (g, 1 atm) | Cl⁻ (aq, 1.00 mol dm⁻³) || M(s) | M²⁺ (aq, 1.00 mol dm⁻³) යන ඉලෙක්ට්‍රෝඩ භාවිතයෙන් විද්‍යුත් රසායනික කෝෂයක් ගොඩනගන ලදී. ක්ලෝරීන් වායු ඉලෙක්ට්‍රෝඩය ධන අග්‍රය ලෙස ක්‍රියා කරන ලදී. එම කෝෂයේ විද්‍යුත් ගාමක බලය 2.13 V ක් විය.

Pt(s) | Cl₂ (g) | Cl⁻ (aq) = 1.36 V නම් මෙම කෝෂය සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන ප්‍රකාශ/ප්‍රකාශයක් සත්‍යය වේද ?

- a) M(s) | M²⁺ (aq) ඉලෙක්ට්‍රෝඩයේ සම්මත ඉලෙක්ට්‍රෝඩ විභව -0.77 V වේ.
b) ක්ලෝරීන් වායුවේ ආශික පීඩනය වැඩි කළහොත් කෝෂයේ විද්‍යුත් ගාමක බලය වැඩි වේ.
c) ද්‍රාවණයේ Cl⁻ (aq) සාන්ද්‍රණය දෙගුණ කළ හොත් කෝෂයේ විද්‍යුත් ගාමක බලය අඩු වේ.

- 1) a පමණි 2) a, b පමණි 3) a, b, c පමණි 4) b, c පමණි 5) a, c පමණි

෧ අංක31සිට40දක්වා ප්‍රශ්න වලට උපදෙස්

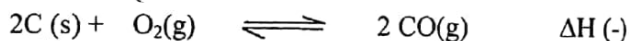
අංක31සිට40තෙක් වූ එක් එක් ප්‍රශ්නයේ දක්වා ඇති(a), (b), (c)හා (d)යන ප්‍රතිචාර හතර අතරෙන් එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදිය. නිවැරදි ප්‍රතිචාරය / ප්‍රතිචාර කවරේදැයි තෝරා ගන්න.

- (a)හා(b)පමණක් නිවැරදි නම්(1)මත ද
 (b) හා(c)පමණක් නිවැරදි නම්(2)මත ද
 (c)හා(d)පමණක් නිවැරදි නම්(3)මත ද
 (d) හා(a)පමණක් නිවැරදි නම්(4) මත ද
 වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදියි නම් (5) මත ද
 උත්තර පත්‍රයේ දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි පළකුණු කරන්න.

උපදෙස් සම්පිණ්ඩනය				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) සහ (b) පමණක් නිවැරදියි	(b) සහ (c) පමණක් නිවැරදියි	(c) සහ (d) පමණක් නිවැරදියි	(d) සහ (a) පමණක් නිවැරදියි	වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදියි

- 31) අයන වල ධ්‍රැවීකරණය සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ අසත්‍යයද ?
 a) ඇනායන විශාල වන විට අයනික ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන අතර ධ්‍රැවනශීලීතාව වැඩි වේ.
 b) ඉහළ ආරෝපණයකින් යුතු කුඩා කැටායන වල ධ්‍රැවීකරණ බලය වැඩිය.
 c) ධ්‍රැවීකරණයෙන් ඇති වන බලපෑම නොසලකා හැරිය හැකි තරම් කුඩා නම් බන්ධනය අයනික ස්වභාවයෙන් පවතී.
 d) කැටායනයේ අරය විශාල වන විට එහි ධ්‍රැවනශීලීතාව වැඩි වේ..

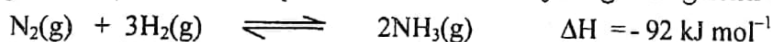
- 32) සංවෘත දෘඪ භාජනයක සිදුවන පහත සමතුලිත ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

පහත කුමන ක්‍රම/ ක්‍රමය මගින් CO(g) හි ඵලදාව වැඩිකර ගත හැකිවේ ද?

- a) සමතුලිත පද්ධතියට C(s) එකතු කිරීමෙන්
 b) O₂(g) හි ආංශික පීඩනය වැඩි කිරීමෙන්
 c) නියත පීඩනයක් යටතේ පද්ධතියේ උෂ්ණත්වය අඩු කිරීමෙන්
 d) නියත උෂ්ණත්වයක් යටතේ පීඩනය වැඩි කිරීමෙන්

- 33) හේබර් ක්‍රමයෙන් ඇමෝනියා නිපදවීම සම්බන්ධව පහත කුමන ප්‍රකාශ/ ප්‍රකාශය සත්‍යය ද?

- a) පීඩනය වැඩිකළ විට සමතුලිත ලක්ෂය දකුණට යොමු වන බැවින් කාර්මිකව ඉහළ පීඩනයක් යෙදේ.
 b) පහළ උෂ්ණත්වවල දී සමතුලිත ලක්ෂය දකුණට යොමු වන බැවින් කාර්මිකව පහළ උෂ්ණත්ව යෙදේ.
 c) ඉහළඋෂ්ණත්වවල දී මෙය සිදු කරනු ලබන්නේ යකඩ උත්ප්‍රේරක හමුවේදී ය.
 d) සෑදෙන ඇමෝනියා ද්‍රවකොට ඉවත්කිරීමෙන්සමතුලිත ලක්ෂය ඉදිරියට යොමු වේ.

- 34) ජලීය NH₄Cl ද්‍රාවණයක් බිංදු වශයෙන් එක් කිරීමේදී අවක්ෂේපයක් දැකිය හැක්කේ පහත කුමන ද්‍රාවනයේ ද?

- a) Na₂ZnO₂ ද්‍රාවණය
 b) NaAlO₂ ද්‍රාවණය
 c) Ba(OH)₂ ද්‍රාවණය
 d) Na₂S₂O₃ ද්‍රාවණය

- 35) $A_2(g) + 3B_2(g) \longrightarrow 2AB_3(g)$ යන ප්‍රතික්‍රියාවේ 298 K දී තාපගතිකව ස්වයංසිද්ධ වන නමුදු එය ඉහළ උෂ්ණත්වවලදී එසේ නොවේ. 298 K හි දී ප්‍රතික්‍රියාව සම්බන්ධයෙන් කුමක් සත්‍ය වේද?
- ΔG සහ ΔH ධන වේ.
 - ΔG සහ ΔH සෘණ වේ.
 - ΔS සෘණ වේ.
 - ΔS ධන හෝ සෘණ විය හැකියි.
- 36) බහු අවයවක සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය වනුයේ
- ටෙරිලීන් තාප සුචිකාර්ය ආකලන බහුඅවයවයකි.
 - රබර් ස්වාභාවික අසංතෘප්ත සංඝනන බහුඅවයවයකි.
 - බේක්ලයිට් තාපස්ථාපන ක්‍රමාන බහුඅවයවයකි.
 - ටෙෆ්ලෝන් කෘත්‍රිම ආකලන බහුඅවයවයකි.
- 37) අසත්‍ය ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ තෝරන්න.
- බහු පියවර ප්‍රතික්‍රියාවල වේගවත්ම පියවරට ඉහළම සක්‍රියන ශක්තියක් පවතී.
 - යම් ප්‍රතික්‍රියාවක සක්‍රියන ශක්තිය අඩු නම්, පහළ උෂ්ණත්වයක දී වුව ද විශාල අණු සංඛ්‍යාවක අදාළ සක්‍රියන ශක්තිය ඉක්මවා යයි.
 - උත්ප්‍රේරකයක් මගින් යම් ප්‍රතික්‍රියාවක සක්‍රියන ශක්තිය අඩු කරන නිසා එම සක්‍රියන ශක්තිය ඉක්මවා යා හැකි අණු සංඛ්‍යාව විශාල වේ.
 - වායුමය ප්‍රතික්‍රියකයක ආංශික පීඩනය වැඩිවන විට අණු අතර දුර වැඩිවී සිදුවන සංඝට්ටන සංඛ්‍යාව ඉහළ යයි.
- 38) මෙතිල් ඇමීන් හා ඇනිලීන් පිළිබඳ පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශ / ප්‍රකාශය සත්‍ය වේ ද?
- මෙතිල් ඇමීන්, ඇනිලීන් වලට වඩා ප්‍රබල භෂ්මයක් බැවින්, මෙතිල් ඇමීන් හි K_b අගය ඇනිලීන්හි K_b අගයට වඩා විශාල වේ.
 - ඇනිලීන්වල පෙනිල් කාණ්ඩයේ π - ඉලෙක්ට්‍රෝන සමග, නයිට්‍රජන් පරමාණුවේ එකසර ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගල අනිවිඡාදනය වන නිසා, මෙතිල් ඇමීන් වලට වඩා ඇනිලීන් ප්‍රබල භෂ්මයකි.
 - මෙතිල් ඇමීන් ප්‍රාරම්භ ඇමීනයක් ද, ඇනිලීන් ද්විතියික ඇමීනයක් ද බැවින්, මෙතිල් ඇමීන් වලට වඩා ඇනිලීන් ප්‍රබල භෂ්මයකි.
 - N පරමාණුවේ එකසර ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගලයක් ඇති නිසා, මෙතිල් ඇමීන් සහ ඇනිලීන් යන දෙකටම නියුක්ලියෝෆයිල ලෙස ක්‍රියා කළ හැක.
- 39) ප්‍රබල අම්ලයක් හෝ භෂ්මයක් එක් කළ විට වායුවක් මුක්ත වන්නේ පහත ඒවා අතුරින් කුමකින් ද?
- $(NH_4)_2Cr_2O_7$
 - $Ba(NO_2)_2$
 - Li_2SO_4
 - $FeSO_4$
- 40) සර්වසම විදුරු-බුබුළු දෙකකින් එකක පරිපූර්ණ වායුවක් ද, අනෙකේ තාත්වික වායුවක් ද සම්මවූල ප්‍රමාණය බැගින් පිරී ඇත. මෙම වායු පිළිබඳ අසත්‍ය ප්‍රකාශ / ය වන්නේ,
- වායු දෙකෙහිම සම්පීඩ්‍යතාවයන් යම් උෂ්ණත්වයකදී සම විය හැක.
 - ඉහළ උෂ්ණත්ව හා පහළ පීඩන පරාසවල දී වායු දෙකෙහි පීඩන යම් උෂ්ණත්වයක දී සම විය හැක.
 - ඕනෑම උෂ්ණත්වයක දී වායු දෙකෙහි වර්ග මධ්‍යන්‍යය වේග සමාන වේ.
 - එකම උෂ්ණත්වයක දී පරිපූර්ණ වායුවේ පීඩනය තාත්වික වායුවේ පීඩනයට වඩා කිසිවිටෙක් අඩුවිය නොහැකිය.

අංක 41 සිට 50 තෙක් වූ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ප්‍රකාශ දෙන බැගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. එම ප්‍රකාශ යුගලයට හොඳින් ම ගැලපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන (1), (2), (3), (4), (5) යන ප්‍රතිචාර වලින් කවර ප්‍රතිචාරය දැයි තෝරා උත්තර පත්‍රයේ උචිත ලෙස ලකුණු කරන්න.

පිළිතුර	පළමු වගන්තිය	දෙවන වගන්තිය
1	සත්‍යයි.	සත්‍ය වන අතර පළමුවැන්න නිවැරදිව පහදා දෙයි
2	සත්‍යයි.	සත්‍ය වන අතර පළමුවැන්න නිවැරදිව පහදා නොදෙයි.
3	සත්‍යයි.	අසත්‍යයි.
4	අසත්‍යයි.	සත්‍යයි.
5	අසත්‍යයි.	අසත්‍යයි.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
41)	$\text{Hg}_2\text{Cl}_2(\text{s}) + 2\text{Ag}(\text{s}) \longrightarrow 2\text{AgCl}(\text{s}) + 2\text{Hg}(\text{l})$ යන කෝෂයෙන් 0.1 A ක ධාරාවක් විනාඩි 60 ක කාලයක් තුළදී ලබාගත් විට $\text{Ag}(\text{s}) + \text{AgCl}(\text{s})$ ස්කන්ධයේ වූ වෙනස 0.132 g කි. (Cl = 35.5)	විද්‍යුත් විච්ඡේද්‍යයක් තුළින් 1 C ක විද්‍යුත් ප්‍රමාණයක් ගලාගිය විට ඉලෙක්ට්‍රෝඩ මත තැන්පත් වන හෝ ඉලෙක්ට්‍රෝඩ මගින් නිදහස් වන ද්‍රව්‍ය ස්කන්ධය අදාළ ද්‍රව්‍යයේ රසායනික සමකයයි.
42)	100 °C පවතින සංශුද්ධ ජලයට 100 °C ට රත් කළ $\text{NaCl}(\text{s})$ එකතු කළ විට ජලය නැටීම ක්ෂණිකව නවතී.	$\text{NaCl}(\text{s})$ හි තාපාංකය ජලීය $\text{NaCl}(\text{aq})$ ද්‍රාවණයක තාපාංකයට වඩා වැඩිවේ.
43)	සල්ෆියුරික් අම්ල නිෂ්පාදනයේ දී SO_2 වායුව ඔක්සිකරණය කාර්යක්ෂමව සිදුකර ගැනීමට ඉහළ පීඩන යොදා ගනී.	$2\text{SO}_2 + \text{O}_2 \rightleftharpoons 2\text{SO}_3$ පීඩන වැඩිකළ විට ලේවාටලියර් මූලධර්මය මගින් අණු ගණන අඩු දිශාවට ප්‍රතික්‍රියාව සිදුවේ.
44)	උෂ්ණත්වය 15°C ට අඩුවන විට හා සුර්යාලෝකය ඇතිවිට NO_x හා නොදැවුන හයිඩ්‍රොකාබන සහිත පරිසරයක පවතින කෘත්‍රීම රෙදිවල ගුණාත්මක බව අඩුවේ.	ප්‍රකාශ රසායනික ධූමිකාව නිසා π බන්ධන විඛණ්ඩනයට ලක්වේ.
45)	Ag වල අවසාන ශක්ති මට්ටමේ ඉලෙක්ට්‍රෝනයක උද්දීග්‍ය ක්වොන්ටම් අංකය හා Cu වල අවසාන ශක්ති මට්ටමේ ඉලෙක්ට්‍රෝනයක උද්දීග්‍ය ක්වොන්ටම් අංකය එකිනෙකින් වෙනස් වේ.	Cu වලට වඩා Ag ආවර්තිතා වගුවේ පහළ ආවර්තයක පිහිටයි.
46)	NH_4OH ද්‍රාවණයක් භාවිතා කර Zn^{2+} ද්‍රාවණයක් හා ජලීය Cd^{2+} ද්‍රාවණයක් වෙන් කොට හඳුනාගත නොහැකිය.	Zn^{2+} හා Ca^{2+} යන දෙකම NH_4OH අවක්ෂේප සාදන අතර ඒවා වැඩිපුර ප්‍රතිකාරකයේ දියවේ.
47)	NH_3 හි සංයුග්මක හෂ්මය NH_2^- වේ.	NH_2^- මත ඇති එකසර ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගල, ඉලෙක්ට්‍රෝන උෘත ප්‍රභේදයකට දායක කළ හැක.
48)	$\text{CH}_3\text{CH} = \text{CH}_2$ වලට HBr ආකලනය වීමෙන් $\text{CH}_3\text{CHBrCH}_3$ සෑදේ.	$-\text{C} = \text{C}-$ වලට HBr ආකලනය වන්නේ ඉලෙක්ට්‍රෝන ඝනත්වය ඉහළ වන කාබන් පරමාණුවට H^+ විසින් පහර දීම ඔස්සේ ය.
49)	$\text{CH}_3-\text{C}_6\text{H}_4-\text{COOH}$, CH_3COOH වලට වඩා දුබල හෂ්මයකි.	බෙන්සීන් වලට සම්බන්ධ වී ඇති $-\text{CH}_3$ කාණ්ඩයට ඉලෙක්ට්‍රෝන ආකර්ෂණය කර ගැනීමේ හැකියාව තිබේ.
50)	මූලික පියවර දෙකකින් සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාවක අතරමැදි ප්‍රභේදයේ ශක්තිය සැමවිටම සක්‍රීය සංකීර්ණයේ ශක්තියට වඩා අඩුය.	ප්‍රතික්‍රියාවක, ප්‍රතික්‍රියක අණු හිතකර දිශානතියෙන් සංඝට්ටනය වී සක්‍රීය සංකීර්ණය සාදා, එය ඉක්මනින් බිඳී අතර මැදි ඵල හෝ ප්‍රධාන ඵල සාදයි.

General Certificate of Education (Advanced Level) Examination, June 2010

Chemistry II

02 S II

Three hours

13- ~~og~~ ~~13~~, Grade -13

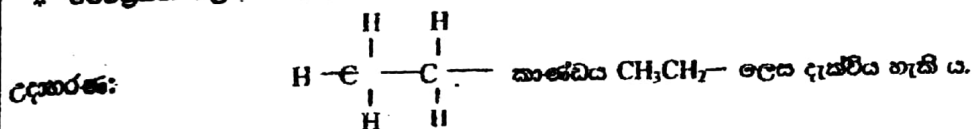
අධ්‍යයන පාඨ පොතට අදාළ Final Term Test .

- * අවර්තිත ව්‍යවස්ථාප සඳහා ඇත.
- * සමස්ත යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩදෙනු නොලැබේ.

© 2002

- * සර්වත්‍රාවකාශය $R = 8.314 \text{ J mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$
 * ඇවගාඩ්‍රෝ නියතය $N_A = 6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
 උදාහරණයක් $h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ J s}$
 ආලෝකයේ ප්‍රවේගය $c = 3 \times 10^8 \text{ m s}^{-1}$

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයට පිළිතුරු සැපයීමේදී ඇල්කයිල් කාණ්ඩ සංක්ෂිප්ත ආකාරයකින් නිරූපණය කළ හැකිය.

□ ~~အောင်မ~~—~~ဗဟုတက~~ ~~ဝဏ္ဏ~~(မိဉ္ဇ 2-08)

- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට මෙම පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න
- * එබේ උත්තර එක් එක් ප්‍රශ්නයට පහළින් ඉඩ සලසා ඇති තැන්වල ලිවිය යුතු ය. මේ ඉඩ ප්‍රමාණය උත්තර ලිවීමට ප්‍රමාණවත් බව ද දීර්ඝ පිළිතුරු බලාපොරොත්තු නොවන බව ද සලකන්න.

□ B ଯୋଗେଇ ଯାଏ C ଯୋଗେଇ—ପରିଣାମ (ସିଦ୍ଧି 09-14)

- * එක් එක් කොටසින් ප්‍රශ්න දෙක මැගිල්ලෙන්ම ගනිමින් ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්න. මේ සඳහා සටහනු ලබන තබදාසි භාවිත කරන්න.
- * සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන්වුවහු A, B සහ C කොටස්වලට පිළිතුරු, A කොටස මුලින් තිබෙන පරිදි එක් පිළිතුරු පත්‍රයක් වනසේ අමුණා, විභාග භාලාධිපතිට භාරදෙන්න.
- * ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B සහ C කොටස් පමණක් භාලාවෙන් පිටතට ගෙනයානැයි ය.

පරීක්ෂකගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි

කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලැබූ ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
B	5	
	6	
	7	
C	8	
	9	
	10	
එකතුව		
ප්‍රතිඵලය		

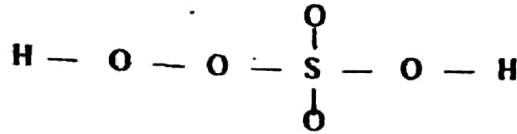
എറണാകുളം നഗരം

ඉලක්කමෙන්	
අකුරින්	

നാഷണൽ ഫോറം

උත්තර පත්‍ර පරිච්ඡේද 1	
උත්තර පත්‍ර පරිච්ඡේද 2	
පරිච්ඡේද 3	
අධිකරණ පත්‍ර	

1. A) අත්රායි සංයෝගයක් වන පෙරොක්සෝ මොනොසල්ෆියික් අම්ලයේ සැකිල්ල පහත දක්වා ඇත. (i) සිට (iv) දක්වා වූ ප්‍රශ්න පහත අම්ලය මත පදනම් වී ඇත.

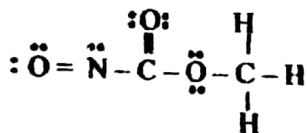

- i) මෙම අණුව සඳහා වඩාත්ම පිළිගත හැකි ලුවීස් ව්‍යුහය අඳින්න.

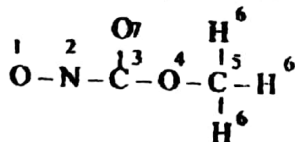
- ii) මෙම අණුව සඳහා (ඉහත i හි අඳින ලද ව්‍යුහය හැර) සම්පූර්ණ ව්‍යුහ 04 ක් අඳින්න.

- iii) පහත දක්වන කල්පිත ලුවීස් ව්‍යුහය පදනම් කරගෙන වගුවේ දක්වා ඇති C, N, O පරමාණු වල

- පරමාණුව වටා VSEPR යුගල්
- පරමාණුව වටා ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගල ජ්‍යාමිතිය
- පරමාණුව වටා හැඩය
- පරමාණුවේ චුම්බකරණය සඳහන් කරන්න.

පහත දක්වන පරිදි පරමාණු අංකනය කර ඇත.

	N ²	C ³	O ⁴	C ⁵
VSEPR යුගල්				
ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගල් ජ්‍යාමිතිය				
හැඩය				
චුම්බකරණය				

(iv) ඉහත (iii) කොටසෙහි දෙන ලද සුළු ව්‍යුහයෙහි පහත සඳහන් අ ස්න්ධිත පැදීමට සහකාරී වන පරමාණු/විද්‍යුත් ඝණත්වය හඳුනාගන්න.

I. $N^{\delta-} - C^{\delta+}$	$N^{\delta+}$	$C^{\delta+}$
II. $O^{\delta-} - C^{\delta+}$	$O^{\delta+}$	$C^{\delta+}$
III. $O^{\delta-} - O^{\delta+}$	$C^{\delta+}$	$O^{\delta+}$
IV. $C^{\delta+} - H^{\delta+}$	$C^{\delta+}$	$H^{\delta+}$

(ලකුණු 5.0)

B) i) පරමාණුක ස්‍රමිකය 42 වන M නමැති මූලද්‍රව්‍යයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය ලියා දක්වන්න.

.....

ii) ඉහත M සාදන M^{3+} අයනයේ අඩංගු විද්‍යුත් ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාව කොපමණද?

.....

iii) එම විද්‍යුත් ඉලෙක්ට්‍රෝන වලට තිබිය හැකි ස්වභාවික අංක කුලක ලියා දක්වන්න.

.....

iv) පහත සඳහන් අවස්ථා වල පවතින අන්තර් අණුක බල වර්ගය/වර්ග සඳහන් කරන්න.

I ජලය CH_3CHO ද්‍රාවණයක.....

II ජලය KI තුළ ද්‍රවණය කරන ලද I_2 ද්‍රාවණයක.....

III ජලය CH_2 ද්‍රාවණයක

v) වර්ගත් තුළ ඇති ගුණය අඩුවන පිළිවෙලට පහත සඳහන් දෑ සකසන්න.

I XeF_4 , NF_3 , NH_3 , CF_4 (ස්න්ධිත කෝණය).....

II HF , HCl , HBr , HI (අම්ලික ප්‍රබලතාව)

III NH_3 , NH_2OH , NH_4^+ , NH_2^- (නයිට්‍රජන් වල විද්‍යුත් සංඛ්‍යාව).....

(ලකුණු 3.0)

c) එතිල් ම'තැරටන් (CH_3CH_2SH) වායුවක් වන අතර එතිල් මධ්‍යසාර (C_2H_5OH) වාෂ්පශීලී ද්‍රවයකි.

i) වඩා විශාල ද්විමූලීය ස්පර්ශකයක් ඇත්තේ ඉහත කුමන ද්‍රව්‍යයට ද?

ii) වඩා වැඩියෙන් ජලයේ ද්‍රාව්‍ය වන්නේ කුමන ද්‍රව්‍යයද?

iii) වඩා ප්‍රබල ලත්වත් අපකිරණ බල ඇත්තේ කුමන ද්‍රව්‍යයට ද?.....

iv) වඩා ප්‍රබල මූල අන්තර් අණුක බල ඇත්තේ කුමන ද්‍රව්‍යයට ද?.....

v) ඉහත ද්‍රව්‍ය දෙක සැලකීමේ දී වඩා ප්‍රබල වන අන්තර් අණුක බල වර්ගය කුමක් ද?.....

(ලකුණු 2.0)

2. a) X, Y, Z නම් අනුයාත මූලද්‍රව්‍ය 03 ක් අතරින් Y හි ප්‍රථම අයනීකරණ ශක්ති අංශ පිළිවෙලින් kJ mol^{-1} වලින් පහත දක්වා ඇත.

1310, 3390, 5320, 7450, 11000, 13300, 71000, 84100

i) අවර්තිත වශයෙන් Y අයත් වන කාණ්ඩය සොයන්න?

ii) එහි සංයුතත කවච ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය ලියන්න.

iii) Y කාමර උෂ්ණත්වයේදී වායුවක් ලෙස පවතී නම් එම මූලද්‍රව්‍ය හඳුනාගන්න.

iv) අදාළ මූලද්‍රව්‍යයන්ගේ ප්‍රථම අයනීකරණ ශක්ති විචලනය ආරෝහණ පිළිවෙලට දක්වා හේතු පැහැදිලි කරන්න.

v) Y මූලද්‍රව්‍ය හා X මූලද්‍රව්‍ය සංයෝජනයෙන් සෑදෙන සංයෝග 05 ක ගුණ ආම්ලික, භෂ්මික, උදාසීන ලෙස විචලනය පහත සටහනෙහි ලියා දක්වන්න. (නිවැරදි මූලද්‍රව්‍ය සංකේත භාවිතා කරන්න.)

සංයෝගය					
ආම්ලික/භෂ්මික/උදාසීන ගුණය					

vi) X හා Y මූලද්‍රව්‍යන් සමඟ සෑදීමේදී Z මූලද්‍රව්‍ය පෙන්නවන විශේෂ ගුණ 03 ක් සඳහන් කරන්න.

vii) X හා Z මූලද්‍රව්‍ය සංයෝජනයෙන් සෑදෙන සංයෝගයේ ව්‍යුහ සූත්‍රය එහි හැඩය විදහා දක්වන ආකාරයට ඇඳ දක්වන්න.

viii) X, Y, Z මූල ද්‍රව්‍යයන්ගේ හයිඩ්‍රජිඩ වල තාපාංක විචලනය දළ ප්‍රස්ථාරයක සටහන් කරන්න.

ix) X හි හයිඩ්‍රජිඩයේ ඔක්සිකරණ හා ඔක්සිකරණ ගුණ විදහා දක්වීමට තුලිත සමීකරණය බැගින් ලියන්න.

ඔක්සිකරණ :

ඔක්සිකරණ :

x) X හි හයිඩ්‍රජිඩයේ ප්‍රමුඛ ද්‍රාවණයක් Co හි +2 හා +3 ඔක්සිකරණ අවස්ථා සමඟ සෑදෙන සංකීර්ණ වල අණුක සූත්‍ර ලියා ඒවායේ වර්ණය සඳහන් කරන්න.

- b) A නමැති සුදු පැහැති අනාබේනික සංයෝගය හඳුනා ගැනීම සඳහා සිදුකළ රේක්ෂණ නිරීක්ෂණ හා ඉන් ලැබීයේ දැක්වේ.

රේක්ෂණය	නිරීක්ෂණය
i) A සහය මතට ත. H_2SO_4 එකතු කරන ලදී	B නම් අවර්ණ වායුව හා C නම් අවර්ණ ද්‍රාවණය ලැබුණි.
ii) B වායුව ආම්ලික $K_2Cr_2O_7(aq)$ තුළින් මුද්‍රාණය කරන ලදී.	කොළ පැහැති ද්‍රාවණයක් හා D නම් සහ අවර්ණයක් ලැබුණි.
iii) ii හි ලැබූ ජලීය මිශ්‍රණය පෙරහන් කඩදාසියක් භාවිතයෙන් පෙරා ගන්නා ලදී.	පෙරහන් කඩදාසිය මත ලා සහ පැහැති (සුදු පැහැයට නූරු) D සහය දක්නට ලැබුණි.
iv) D සහය ඉහළ උෂ්ණත්ව වලදී වාතය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවන ලදී.	E නම් අවර්ණ වායුව සෑදුණි.
v) E වායුව, B වායුවේ ජලීය ද්‍රාවණයක් තුළට මුද්‍රාණය කරන ලදී.	අවර්ණ ජලීය ද්‍රාවණය තුළ D නැවත ලැබුණි.
vi) C ද්‍රාවණය තුළින් NH_3 වායුව වැඩිපුර මුද්‍රාණය කරන ලදී.	පළමුව සුදු අවර්ණයක් ලැබී පසුව එම අවර්ණය දිගටම අවර්ණ ජලීය ද්‍රාවණයක් ලැබුණි.

- i) A නමැති අනාබේනික සංයෝගය හඳුනා ගන්න. (සේතු අනවශ්‍යයි)

- ii) B, C, D, E ප්‍රභේද හඳුනා ගන්න. (සේතු අනවශ්‍යයි)

B	C	D	E

- iii) (ii) රේක්ෂණයට අදාළ තුළින් අයනික සමීකරණය ලියන්න.

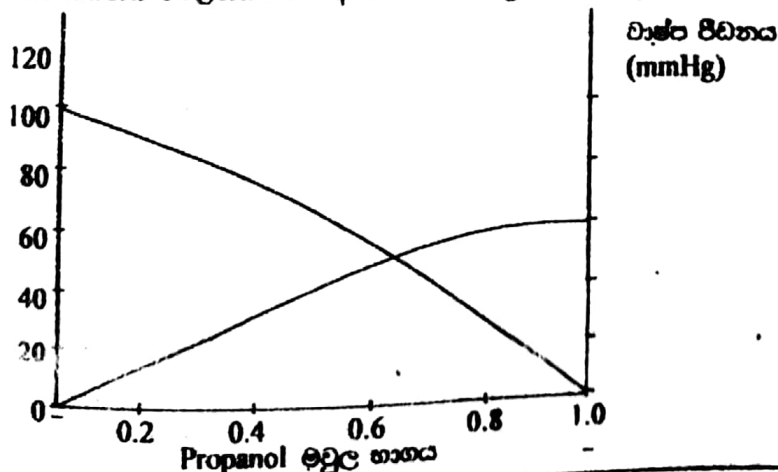
- iv) E වායුව භාවිත කරමින් සිදුකරන රසායනික කර්මාන්තයක් නම් කරන්න.

- v) E වායුව නෙත වර්ණවත් පෘෂ්ඨ මත ගැටුණු විට සිදුවන විපර්යාසය සඳහන් කර එය තුළින් සමීකරණ භාවිතයෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 4.0)

3. i) රේඛුර්ණ ද්‍රවයෙහි ද්‍රාවණයක් සඳහා රවුල් නියමය ලියා දක්වන්න.

- ii) Propanol හා Benzene යනු එකිනෙක මිශ්‍රවන ද්‍රව දෙකකි. යම් උෂ්ණත්වයකදී Propanol හි මවුල භාගය සමඟ එහි වාෂ්ප පීඩනය විචලනය වන ආකාරය පහත ප්‍රස්ථාරයේ දක්වා ඇත.

- I. මෙම ද්‍රව දෙකෙහි සංයුතිය සම්ම මුළු පීඩනය විචල්‍යය වන අන්දම ඉහත ප්‍රස්ථාරයේ දක්වා එම රේඛාව X ලෙස නම් කරන්න.
- II. Propanol හා Benzene මිශ්‍රණය රවුල් නියමයෙන් සූම්න අපගමනයක් දක්වන්නේද යන්න පැහැදිලි කරන්න.
.....
.....
- III. ඉහත මිශ්‍රණය රවුල් නියමයට එකඟ වන්නේ නම් මුළු පීඩන විචල්‍ය රේඛාව ඉහත ප්‍රස්ථාරයේම ඇඳ එය Y ලෙස නම් කරන්න.
- IV. Propanol හි මවුල භාගය 0.4 වන මිශ්‍රණයක Benzene හි ආංශික වාෂ්ප පීඩනය (A) ලෙස ප්‍රස්ථාරයේ ලකුණු කරන්න.
- V. Propanol හා Benzene පිළිවෙලින් 3.0g හා 3.9g අඩංගු මිශ්‍රණයක වාෂ්ප කලාපයේ Benzene හි මවුල භාගය (B) ලෙස ප්‍රස්ථාරයේ ලකුණු කරන්න. (C=12, O=16, H=1)
- VI. Benzene හා Propanol වල භාවය පිළිවෙලින් 80°C හා 97°C ලෙස සලකමින් ද්‍රව මිශ්‍රණයේ සංයුතියට (මවුල භාගය) එරෙහිව භාවය විචල්‍ය කලාප සටහන ඇඳ දක්වන්න.

- iii) A හා B යන වාෂ්පශීලී ද්‍රව වලින් යුත් පරිපූර්ණ ද්‍රවණයක් ද්‍රව කලාපයේ සංයුතිය පිළිවෙලින් $X_{A(sol)}$ හා $X_{B(sol)}$ වේ. එම පද්ධතියේ වාෂ්ප කලාපයේ සංයුතිය පිළිවෙලින් $X_{A(v)}$ හා $X_{B(v)}$ වේ. A හා B හි සංතෘප්ත වාෂ්ප පීඩන පිළිවෙලින් P_A^0 හා P_B^0 වේ නම්, පහත සම්බන්ධතාව ව්‍යුත්පන්න කරන්න.

$$\frac{X_{A(v)}}{X_{B(v)}} = \frac{P_A^0 \cdot X_{A(sol)}}{P_B^0 \cdot X_{B(sol)}}$$

.....
.....
.....
.....
.....

(ලකුණු 5.0)

- b) Na_2CO_3 හා $NaHCO_3$ අන්තර්ගත ජලීය මිශ්‍රණයක Na_2CO_3 හා $NaHCO_3$ ද්‍රාවණවල සාන්ද්‍රණය නිර්ණය කිරීමට සිදුකළ රීක්ෂණයක විස්තර පහත දක්වේ.

දෙන ලද මිශ්‍රණයෙන් 25 cm^3 අනුමාපන ජලාස්කුව තුළට දමා පළමුව පිනොල්කලින් දර්ශකය හමුවේ $0.1 \text{ mol dm}^{-3} \text{ HCl(aq)}$ ද්‍රාවණයක් උපයෝගී කරගෙන අනුමාපනයක් සිදුකර පසුව එයටම මෙහිල් ඔරේන්ජ් දර්ශකය දමා නැවත එම HCl සමගම අනුමාපනය කර ලබාගත් පාඨාංක පහත දක්වේ.

භාවිත කළ දර්ශකය	අන්ත ලක්ෂණයේ දී වැයවූ HCl පරිමාව / cm^3
පිනොල්කලින්	7.30
මෙහිල් ඔරේන්ජ්	17.20

ඉහත දත්ත උපයෝගී කරගෙන පහත දක්වන දෑ ගණනය කරන්න. (H_2CO_3 හි $K_{a1} = 1 \times 10^{-7} \text{ mol dm}^{-3}$ හා $K_{a2} = 1 \times 10^{-11} \text{ mol dm}^{-3}$, $K_w = 1 \times 10^{-14} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$)

- (i) ජලීය ද්‍රාවණය තුළ Na_2CO_3 හි සාන්ද්‍රණය
-
.....
.....
.....
.....

ii) ජලීය ද්‍රාවණය තුළ NaHCO_3 හි සාන්ද්‍රණය

.....

.....

.....

.....

.....

iii) ආරම්භක අවස්ථාවේ ජලීය මිශ්‍රණය තුළ pH අගය

.....

.....

.....

.....

.....

iv) අනුමාපනයේ පළමු සමකතා ලක්ෂ්‍යයේ pH අගය

.....

.....

.....

.....

.....

v) අනුමාපනයේ දෙවන සමකතා ලක්ෂ්‍යයේ pH අගය

.....

.....

.....

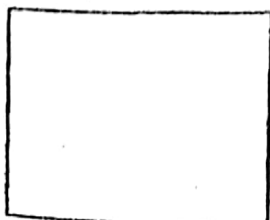
.....

.....

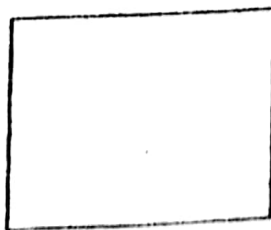
vi) සමස්ථ අනුමාපනයේ දී යෙදූ HCl පරිමාවට එරෙහිව අනුමාපන ජලාස්තුව තුළ ද්‍රාවණයේ pH විචලන චක්‍රය අඳින්න.

4. A) A, B, C හා D යනු අණුක සූත්‍රය $\text{C}_9\text{H}_{12}\text{O}$ වන එක ආදේශිත කාණ්ඩයක් සහිත ඇරෝමැටික කාබනික සමාවයවික 04 කි. සංයෝග සියල්ලම Na සමඟ H_2 පිට කරයි. A, ZnCl_2 / සා. HCl සමඟ ඉස්මිනින්නම් අවලංගුවය ලබා දේ. B, හා C ප්‍රකාශ සමාවයවිකතාවය පෙන්වන අතර සා. H_2SO_4 සමඟ රත් කර බ්‍රෝමීන්කරණය කළ විට ලැබෙන ඵලය මධ්‍යසාරිය KOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කළ විට B මගින් ලැබෙන ඵලය පමණක් $\text{AgNO}_3/\text{NH}_3$ සමඟ සුදු අවස්ථෙපයක් ලබා දෙයි. C හා D ZnCl_2 / සා. HCl සමඟ ඉස්මිනින්නම් අවලංගුවය ලබා නොදේ. D ප්‍රකාශ සමාවයවිකතාවය නොපෙන්වයි.

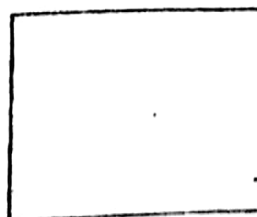
i) A, B, C හා D සඳහා හිමිය හැකි ව්‍යුහ පහත කොටුවල ලියන්න.

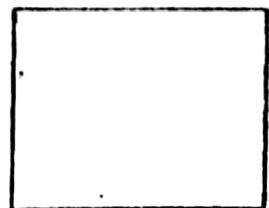
A

B

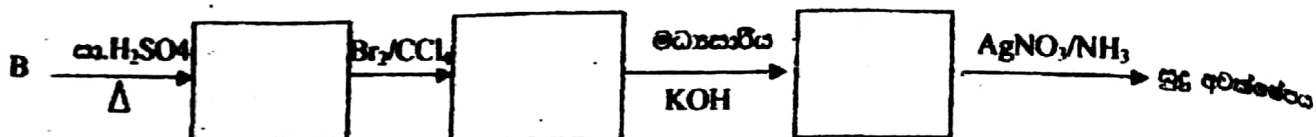

C

D

ii) ඉහත B සංයෝගය සඳහා පිළිගත ප්‍රතික්‍රියා ශ්‍රේණියට අදාළව සහන සඳහන් කොටු තුළ එලි ලියා දක්වන්න.

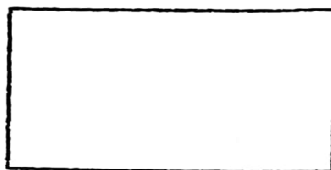

iii) C සංයෝගයේ IUPAC නම ලියන්න.

B) සහන සඳහන් ප්‍රතික්‍රියා වල ප්‍රතික්‍රියා හෝ සෑදෙන එලි කොටු තුළ දක්වන්න. එම එක් එක් ප්‍රතික්‍රියාව ඉලෙක්ට්‍රෝපිලික ආකලන (A_E), ඉලෙක්ට්‍රෝපිලික ආදේශ (S_E), නිද්‍රව්‍යීයීකරණ ආකලන (A_N), නිද්‍රව්‍යීයීකරණ ආදේශ (S_N) හෝ වෙනත් ප්‍රතික්‍රියාවක් (0) ද යන්න දී ඇති කොටුව තුළ දක්වන්න.

(ලකුණු 3.0)

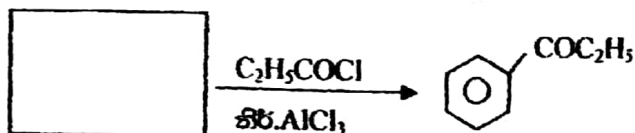
i) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{Br}$ ස. NaOH

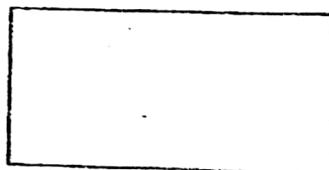
ප්‍රතික්‍රියා වර්ගය

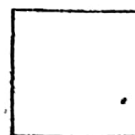
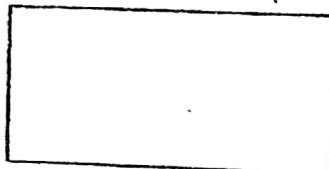
ii)

iii) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CHO}$ ස. NaOH

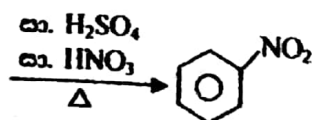

iv) $\text{C}_6\text{H}_5\text{CH}_3 \xrightarrow{\text{H}^+/\text{KMnO}_4}$

(ලකුණු 2.0)

C)

යන ප්‍රතික්‍රියාවේ යාන්ත්‍රණය ලියන්න.

රසායන විද්‍යාව II
Chemistry II

02 S II

13- ශ්‍රේණිය, Grade -13

අවසාන වාර විභාගය Final Term Test

B කොටස - රචනා

* ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නවලට ලකුණු 15 බැගින් වේ.)

5) a) 25°C දී H_2 හි පරිමාව N_2 හි පරිමාව මෙන් තුන් ගුණයක් වන පරිදි H_2 හා N_2 මිශ්‍රණයක් 5 dm^3 වූ දෘඪ ඔද්ධනයක් තුළ අඩංගු වේ. මෙම ඔද්ධනයේ පීඩනය $2.98 \times 10^5 \text{ Pa}$ වේ. මිශ්‍රණයේ උෂ්ණත්වය 600°C දක්වා වැඩි කළ විට NH_3 සාදාගැනීමේ ඔද්ධනය සමතුලිතතාවයට එළඹේ. සමතුලිතතාවයේ දී NH_3 පරිමා ප්‍රතිශතය 20% ක් වූ අතර සමස්ත පීඩනය $300 \times 10^5 \text{ Pa}$ විය. (ව්‍යුහ පරිවර්තනයන් භාවිත කරමින්)

- 25°C දී ඔද්ධනය තුළ අඩංගු N_2 මවුල සංඛ්‍යාව සොයන්න. (ලකුණු 4.0)
- සමතුලිත ඔද්ධනයේ K_p සොයන්න.
- ඔද්ධනයේ K_c කොපමණද?

b) i) පහත සඳහන් එන්තැල්පි දත්ත සලකන්න.

$\text{C}_{(s)}$ හි සම්මත දහන එන්තැල්පිය	$= -393 \text{ kJmol}^{-1}$
$\text{H}_{2(g)}$ හි සම්මත දහන එන්තැල්පිය	$= -285 \text{ kJmol}^{-1}$
$\text{C}_6\text{H}_{12(l)}$ හි සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය	$= -156 \text{ kJmol}^{-1}$
ඊලයේ වාෂ්පීකරණ එන්තැල්පිය	$= 40 \text{ kJmol}^{-1}$
C_6H_{12} වාෂ්පීකරණ එන්තැල්පිය	$= 30 \text{ kJmol}^{-1}$

- ඉහත අවස්ථාවලට අදාළ එන්තැල්පි සම්පූර්ණ ලියන්න.
- $\text{C}_6\text{H}_{12(l)}$ හි සම්මත දහන එන්තැල්පිය සොයන්න.
- $\text{O}=\text{O}$, $\text{C}-\text{C}$, $\text{C}-\text{H}$, $\text{C}=\text{O}$ හා $\text{O}-\text{H}$ හි සම්මත මධ්‍ය බන්ධන විඛටන එන්තැල්පි (kJmol^{-1} වලින්) පිළිවෙලින් 498, 348, 412, 830 හා 464 වේ. වක්‍රීය C_6H_{12} හි බන්ධන විඛටනය සලකා එහි සම්මත දහන එන්තැල්පිය සොයන්න.
- ඉහත II හා III හි ඔබ ලැබූ අගයයන් ඉතර වෙනසට හේතුව පැහැදිලි කරන්න.

ii) CuSO_4 හා ZnSO_4 අයන අඩංගු ද්‍රාවණයක එක් එක් ලිතියම් සාන්ද්‍රණය 0.02 mol dm^{-3} බැගින් වේ. මෙම ද්‍රාවණයෙන් Cu^{2+} පමණක් අවස්ථාවක් තුළ යුගල නිමවේ. ද්‍රාවණය ආම්ලික කර එ තුළින් H_2S පිළිවෙත තුළ වී Cu^{2+} පමණක් CuS ලෙස අවස්ථාවක් වේ. Zn^{2+} අවස්ථාවක් නොවේ. මෙම අවස්ථාවේ ද්‍රාවණයේ H^+ සාන්ද්‍රණය ගණනය කරන්න.

$$K_{sp_{\text{CuS}}} = 8.7 \times 10^{-36} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-4}$$

$$K_{sp_{\text{ZnS}}} = 1.2 \times 10^{-23} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-4}$$

$$[\text{H}^+_{(aq)}]^2 [\text{S}^{2-}_{(aq)}] = 1 \times 10^{-21} \text{ mol}^3 \text{ dm}^{-9}$$

(ලකුණු 11.0)

- 6) a) $0.10 \text{ mol dm}^{-3} \text{ NiSO}_4$ ද්‍රාවණයකින් 25.0 cm^3 ක් සමග ජලීය ඇමෝනියා ද්‍රාවණයකින් 25.0 cm^3 ක් මිශ්‍ර කරන ලදී. මෙයින් සෑදුණු කදු නිල් පැහැති ද්‍රාවණය ස්ලෝයරායෝම් 50 cm^3 ක් සමඟ සමග භාග්‍යෙන් භාග්‍යා සම්පූර්ණයෙන්ම පත් වීමට සලස්වන ලදී. කාබනික ස්තරයෙන් 25.0 cm^3 ක ඇති ඇමෝනියා ද්‍රාවණ කිරීම සඳහා $0.02 \text{ mol dm}^{-3} \text{ HCl}$ ද්‍රාවණයකින් 20.0 cm^3 ක් අවශ්‍ය විය. කදු නිල් පැහැති ජලීය ස්තරයෙන් 25.0 cm^3 ක ඇති ඇමෝනියා ද්‍රාවණ කිරීම සඳහා $0.3 \text{ mol dm}^{-3} \text{ HCl}$ ද්‍රාවණයකින් 25.8 cm^3 ක් අවශ්‍ය විය. මේ උත්සන්නයේදී ජලීය සහ ස්ලෝයරායෝම් අතර ඇමෝනියාහි ව්‍යාප්ති සංගුණකය 25 ක් නම් Ni^{2+} භාග්‍යා NH_3 අණු සංගත වීමෙන් සෑදෙන සංකීර්ණයේ $\text{Ni}^{2+} : \text{NH}_3$ අනුපාතය ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 4.0)

- b) i) පරිමාව 500 cm^3 ක් වන ද්‍රව බඳුනක් තුළ T උත්සන්නයේදී NO හා Cl_2 1 mol බැගින් ප්‍රතික්‍රියා කිරීමට සලස්වන ලදී.

ඉහත ආකාරයට ප්‍රතික්‍රියාව සිදු වේ. බඳුන තුළ ආරම්භක පීඩනය $3 \times 10^5 \text{ Pa}$ වූ අතර 15 s කට පසු එය $2.5 \times 10^5 \text{ Pa}$ දක්වා අඩු විය. 15 s කාලය තුළ සෑදුණු NOCl ප්‍රමාණයත් NO ප්‍රතික්‍රියා කරන ඵලදායී බවත් සිසුන්ට ගණනය කරන්න.

- ii) ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේ ප්‍රතික්‍රියාක දෙකේම සාන්ද්‍රණ දෙගුණ කළ විට සිසුන්ට 8 ගුණයකින් වැඩි වේ. Cl_2 හි සාන්ද්‍රණය පමණක් දෙගුණ කළ විට සිසුන්ට දෙගුණ වේ. මෙම දත්ත වලට අනුව පහත සඳහන් දෑ ගණනය කරන්න.

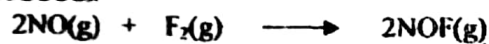
1. NO අනුබද්ධයෙන් පෙළ

2. Cl_2 අනුබද්ධයෙන් පෙළ

3. ප්‍රතික්‍රියාවේ මුළු පෙළ

4. සිසුන්ට නියතය සඳහා k යන සංගුණකය භාවිතා කර ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සිසුන්ට ප්‍රකාශනය

- iii) නයිට්‍රොසිල් ජලීයවාරයක පිළියෙල කරනු ලබන්නේ නයිට්‍රජන් මොනොක්සයිඩ් සමග ජලීයවාරයක් ප්‍රතික්‍රියා කරවීමෙනි.

මෙහි සිසුන්ට ප්‍රකාශනය පහත දක්වේ.

$$R = k[\text{NO}]^2[\text{F}_2]$$

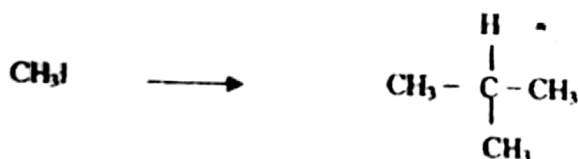
මෙම ප්‍රතික්‍රියාවේ යාන්ත්‍රණය පියවර දෙකකින් සිදුවේ. එක් පියවරක දී ONF සහ F මුක්ත වශයෙන් සෑදේ.

I ප්‍රතික්‍රියාවේ යාන්ත්‍රණය ලියන්න.

II ඉහත යාන්ත්‍රණයේ පියවර වල සාපේක්ෂ සීඝ්‍රතා සලකමින් ඔබේ පිළිතුරු තහවුරු කරන්න.

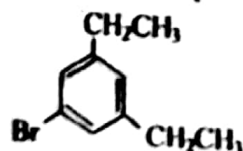
(ලකුණු 10.2)

7. a) CH_3I හා $\text{CH}_3 - \overset{\text{O}}{\parallel} \text{C} - \text{CH}_3$ කාබනික සංයෝග ලෙස ගෙන පහත සඳහන් පරිවර්තනය පියවර පහතට (5) නොවැඩි පියවර සංඛ්‍යාවකින් සිදුකරන්නේ කෙසේදැයි පෙන්වන්න.

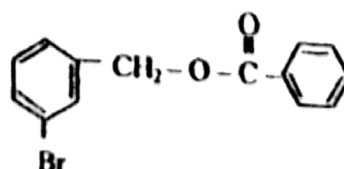

(ලකුණු 5.0)

- b) X හා Y සංයෝග දෙක රසායනාගාරයේදී පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍යව ඇත

(X)

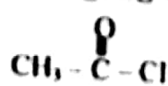

(Y)

- i. කාබනික සංයෝග ලෙස P හා Q අවශ්‍ය කර ඇති X හා Y එකිනෙකත් පියවර පහතට (05) නොවැඩි පියවර සංඛ්‍යාවකින් ඔබ පිළියෙල කරන්නේ කෙසේදැයි පෙන්වන්න.

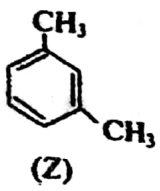

(P)

(Q)

ii. ඉහත දී ඇති X හෝ Y භාවිතා කර පියවර පහතට ගොඩනඟා සංඛ්‍යාවකින් Z සංයෝගය එබ පිළියෙල කරන්නේ කෙසේදැයි දක්වන්න.

c) $\text{CH}_3 - \overset{\text{O}}{\parallel} \text{C} - \text{CH}_2\text{CH}_3$ හා $\text{CH}_3 - \text{MgBr}$ අතර ප්‍රතික්‍රියාවේ යන්ත්‍රණය ලියන්න. (ලකුණු 4.0)

C කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නවලට ලකුණු 15 බැගින් වේ.)

8. a) A වායුමය මූල ද්‍රව්‍යයකි. B යනු P ගොනුවේ මූල ද්‍රව්‍යයකි. C යනු s ගොනුවේ මූල ද්‍රව්‍යයකි. A හා B විශේෂ තත්ත්ව යටතේ ප්‍රතික්‍රියා කර D සංයෝගය ලබා ගත හැක. A මූලද්‍රව්‍ය C සමඟ රත් කළ විට F සංයෝගය ද B මූලද්‍රව්‍ය C සමඟ රත් කළ විට E සංයෝගය ද සෑදේ. E සංයෝගය ජලයට දමූ විට G ද්‍රාවණය හා වායුමය D සෑදේ. F සංයෝගය ජලයට දමූ විට ද G ද්‍රාවණය හා නැවත වායුමය A සෑදේ. D වායුමය C සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කිරීමෙන් ද E සංයෝගය හා වායුමය A සෑදේ. අවර්තිත වශයෙන් C අයත් කාණ්ඩයේ මූලද්‍රව්‍ය අතුරින් C ට කුඩාම අරය ඇත. හමුත් එය s ගොනුවේ කුඩාම අරය සහිත මූලද්‍රව්‍ය නොවේ.

- A, B හා C යන මූල ද්‍රව්‍ය හඳුනාගන්න.
- D, E, F හා G යන සංයෝග වල රසායනික සූත්‍ර ලියන්න.
- D හි ඔක්සිකාරක ගුණ හා ඔක්සිහාරක ගුණ පෙන්වීමට තුලිත රසායනික සමීකරණය බැගින් ලියන්න.
- E සංයෝගයේ වාණිජමය ප්‍රයෝජනයක් දක්වන්න.

(ලකුණු 4.0)

(b) X ජලීය ද්‍රාවණයේ එකිනෙකට වෙන්ස් සෝඩියම් ලවණ 3 ක් ඇත. එහි එක් එක් ඇනායනය හඳුනා ගැනීම සඳහා කළ පරීක්ෂණ කිහිපයක් නිරීක්ෂණ සමඟ පහත වගුවේ දක්වා ඇත.

පරීක්ෂණය	නිරීක්ෂණය
A. $\text{BaCl}_2(\text{aq})$ එකතු කරන ලදී.	තනුක අම්ලවල අද්‍රාව්‍ය සුදු අවස්ථාපය සෑදේ. 50°C .
B. සාන්ද්‍ර H_2SO_4 එකතු කරන ලදී.	වර්ණවත් වායුවක් පිටවී පැහැදිලි ද්‍රාවණයක් සෑදේ.
C. Al කුඩු හා NaOH එකතු කර රත් කරන ලදී.	රතු ලිට්මස් නිල් පාටට හරවන වායුවක් පිට වේ.
D. හ. H_2SO_4 එකතු කරන ලදී.	වායුවක් පිට නොවේ.
E. $\text{CuSO}_4(\text{aq})$ එකතු කරන ලදී.	අපැහැදිලි රතු දුඹුරු පාට ද්‍රාවණයක් Y සෑදේ.
F. Y ද්‍රාවණයට $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ එකතු කරන ලදී.	රතු දුඹුරු පාට නැති වී සුදු පාට අවස්ථාපයක් දිස් වේ.

- එක් එක් පරීක්ෂණයෙන් ගත හැකි නිගමන දක්වමින් X ද්‍රාවණයේ ඇති ඇනායන 03 හඳුනා ගන්න.
- C හා E පරීක්ෂණ වලදී අදාළ නිරීක්ෂණ ලබා දීමට හේතු වූ ප්‍රතික්‍රියා වලට අදාළ තුලිත රසායනික සමීකරණ ලියන්න. (ලකුණු 5.5)

c) පිත්තල සාදා ඇත්තේ කොපර් හා සින්ක් ලෝහ මිශ්‍ර කිරීමෙනි. මේ සඳහා භාවිතා කරන කොපර් හා සින්ක් අතර අනුපාතය, අවශ්‍ය වන ගෞරික ගුණ අනුව වෙනස් වේ. තඹ, සින්ක් හා නිශ්ක්‍රීය ද්‍රව්‍යයක් අඩංගු පිත්තල සාම්පලයක සංයුතිය නිර්ණය කිරීමට පහත ක්‍රමය භාවිතා කරන ලදී.

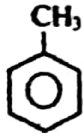
පිත්තල 4.0 g ක් සාන්ද්‍ර නයිට්‍රික් අම්ල 50.00 cm^3 ක දිය කරන ලදී. ද්‍රාවණය පෙරා නිශ්ක්‍රීය ද්‍රව්‍ය ඉවත් කර 25.00 cm^3 කොපර් 02 කට වෙන් කරන ලදී.

25.00 cm^3 ක එක් කොටසක් ගෙන වැඩිපුර සහ KI එකතු කර පිටවූ I_2 , සාන්ද්‍රණය 1.0 moldm^{-3} වන $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ජලීය ද්‍රාවණයක් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවන ලදී. අන්ත ලක්ෂ්‍යයේ දී වැයවූ පරිමාව 20.00 cm^3 කි. ඉතිරි

25.00 cm³ NH₄Cl හා NH₄OH සමාන පිරිසම් කර වැඩිපුර H₂S වායුව යවන ලදී. එවිට ලැබුණු වියළි අවස්ථාවෙන් නිකා ස්කන්ධය 2.89 g ක් වේ.

- කොපර් ලෝහය දියවීමේදී NO₂ වායුවද, සින්ක් ලෝහය දියවීමේදී NH₄NO₃ ද සෑදේ නම් ලෝහ දියවීමට අදාළ තුළිත රසායනික සමීකරණය ලියන්න.
- අනුමාපනයට අදාළ තුළිත සමීකරණ ලියා Cu ස්කන්ධ ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න. (Cu = 64, S = 32, Zn = 65)
- H₂S සමග ප්‍රතික්‍රියා කිරීමට අදාළ තුළිත සමීකරණ ලියා Zn ස්කන්ධ ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න.
- අනුමාපනයේදී භාවිතා කළ හැකි ද්‍රව්‍යය කුමක්ද? (ලකුණු 5.5)

9.(a)

සා H₂SO₄, C₂H₅OH, KMnO₄, Na₂CO₃, CH₃Cl, H₂O, කි. AlCl₃ රසායනික ද්‍රව්‍ය ලෙස ඔබට සපයා ඇත.

- මෙම ද්‍රව්‍ය අතරින් අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය පමණක් උපයෝගී කර ගනිමින් පිළියෙල කළ හැකි ආකලන ඔක්සිද්‍රව්‍යවීමක් සහ සංගණන ඔක්සිද්‍රව්‍යවීමක් නම් කරන්න.
- ඔබ (i) හි දක්වන ලද ඔක්සිද්‍රව්‍යවීමක් ඉහත සඳහන් ද්‍රව්‍ය භාවිත කරමින් පිළියෙල කරන ආකාරය සමීකරණ මගින් දක්වන්න.
- එම ඔක්සිද්‍රව්‍යවීම වල ප්‍රත්‍යාවර්තන ඒකක ලියාදක්වන්න.

(ලකුණු 3.0)

(b) ස්වභාවික අමුද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින් Na₂CO₃, PVC, NaOH, යුරියා සහ තවත් සමහර වැදගත් රසායනික ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කළහැකි ගැලීම් සටහනක් පහත දී ඇත. මින් කර්මාන්ත කිහිපයක් හඳුනා ගැලීම් සටහන පදනම් කර ගනිමින් (i) සිට (v) තෙක් ඇති කොටස් වලට පිළිතුරු සපයන්න. (ගැලීම් සටහන 14 පිටුවෙහි දක්වා ඇත)

- A හා B භාවිතා වන ආරම්භක ද්‍රව්‍ය.
- C → P දක්වා සෑදෙන එල.
- Q හා R ප්‍රභේද.
- ආරම්භක ද්‍රව්‍ය මගින් පහත දැක්වෙන ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා අදාළ තුළිත සමීකරණ ලියන්න.
 - Na₂CO₃ නිෂ්පාදනය
 - විරෝජන කුඩු නිපදවීමේ අවසාන ප්‍රතික්‍රියාව
 - PVC නිෂ්පාදනය
- K₂CO₃ නිෂ්පාදනය සඳහා ඉහත I හි ක්‍රියාවලිය භාවිත කළ නොහැක්කේ මන් ද?

(ලකුණු 5.0)

- (i) CFC වලින් ඇති කරනු ලබන පාරිසරික ගැටළු 2 ක් දක්වා එය ඇතිවන ආකාරය විස්තර කරන්න
- (ii) CFC වලින් ඇතිකරනු ලබන මෙම ගැටළු අවමකර ගැනීම සඳහා වර්තමානයේ භාවිතාකරනු ලබන පරිසර හිතකාමී ශීතකාරක වර්ග 3 ක් නම්කරන්න.

- (i) ප්‍රත්‍යාග රසායනික ධූමිකාව යනු කුමක් ද?
- (ii) ප්‍රත්‍යාග රසායනික ධූමිකාවට දායකවන නයිට්‍රජන් සංයෝග 2 හඳුන්වන්න.
- (iii) ප්‍රත්‍යාග රසායනික ධූමිකාව මගින් පරිසරය මත ඇතිවන අහිතකර ආචරණ 3 ක් නම්කරන්න. මෙම කණ්ඩායන් අවමකර ගැනීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග මොනවා ද?

(c) පාරිච්ඡේදි නිරසාර පැවැත්ම සඳහා පරිසරයේ තුල්‍යතාව පවත්වා ගැනීමට වායුගෝලයේ ප්‍රශස්ත සංයුතිය වැදගත් වේ.

- (i) වායු ගෝලයේ වියළි වාතයේ සංයුතිය වෙනස් කරන අනාභිනිත වායුමය ද්‍රව්‍ය 5 ක් නම්කර, එම ද්‍රව්‍ය එක එකක් වායුගෝලයට එකතු වන එක් ආකාරයක් මැගිත් ලියන්න.

(ii) සම සඳහන් කළුරක් එක් අනාමික වායුමය ද්‍රව්‍ය මගින් ඇතිවන සාපේක්ෂ ගැටළුව බැගින් නම්කරන්න.

(ලකුණු 7.0)

10) a) X යනු අණුක සූත්‍රය $\text{CoH}_{16}\text{N}_2\text{OCl}_2$ වන සංගත සංයෝගයක් වන අතර එය අණ්වකලීය ජ්‍යාමිතියක් දරයි. X සම්පූර්ණයෙන් ජලයේ දිය වේ. X වලින් 2.32g ජලයේ දියකර එම ද්‍රාවණයට ත HNO_3 හා වැඩිපුර AgNO_3 එකතු කළ විට සුදු පැහැ අවස්ථෙයක් ලැබුණි. එම අවස්ථෙයට පෙරා සෝදා නිසා බරක් ලැබෙන තුරු විඳූ ගත් විට ස්කන්ධය 2.87g විය. ($\text{Co} = 59$, $\text{Ag} = 108$, $\text{C} = 12$, $\text{N} = 14$, $\text{H} = 1$, $\text{Cl} = 35.5$, $\text{O} = 16$)

- X හි ව්‍යුහ සූත්‍රය අපෝහණය කරන්න.
- X හි IUPAC නාමය ලියන්න.
- X හි සංගත සංකීර්ණයේ ව්‍යුහය ඇඳ දක්වන්න.
- මෙහි ඇනායනය හඳුනාගැනීම සඳහා වෙනත් පරීක්ෂණයක් යෝජනා කරන්න.
- මෙහි ඇති දූවස් අම්ලය කුමක්ද?

(ලකුණු 5.0)

b) A යනු Cr(III) ලෝහ අයනයෙහි සංගත සංයෝගය වේ. ජලීය ද්‍රාවණයක දී A මගින් අයන 4 ක් ලබා දෙයි. A ට අණ්වකලීය ජ්‍යාමිතියක් ඇත. A තැනී ඇත්තේ පහත විශේෂ වලිනි.

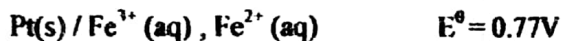

සංගත සංකීර්ණයට ඉලෙක්ට්‍රෝන ලබා දෙන්නේ ඔක්සලේට් අයනයේ සෑහ වගයෙන් ආරෝපිත ඔක්සිජන් බව සලකන්න.

- A හි ව්‍යුහ සූත්‍රය ලියන්න.
- A හි අඩංගු සංගත සංකීර්ණයේ ව්‍යුහය ඇඳ දක්වන්න.

(ලකුණු 2.5)

c) පහත සඳහන් ඉලෙක්ට්‍රෝඩ 0.2 ලිටර්කේතුවක් හරහා සම්බන්ධ කොට විද්‍යුත් රසායනික කෝෂයක් තනා ඇත.

- ඉහත කෝෂයේ ඔක්සිහරණ අර්ධ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- ඉහත කෝෂයේ ඔක්සිකරණ අර්ධ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- කෝෂ ප්‍රතික්‍රියාව ගොඩනගන්න.
- දී ඇති E° අගයන් භාවිතයෙන් කෝෂයෙහි විද්‍යුත් ගාමක බලය ගණනය කරන්න.
- ඉහත විද්‍යුත් රසායනික කෝෂයේ සම්මත ලිඛිත නිරූපණය දෙන්න.
- පද්ධතිය තුළින් ධාරාව ගමන් කරන විට කැතෝඩය අසල නිරීක්ෂණය කළ හැකි වර්ණ විපර්යාසය කුමක්ද?
- A නම් කාබනික ද්‍රාවණයකින් 100 cm^3 ක් අයවින් ඉලෙක්ට්‍රෝඩයේ ජලීය ද්‍රාවණයට ඉහළින් පවතින පරිදි ඇතුළු කර සංවෘත කර 0.10A ධාරාවක් විනාඩි 30 ක කාලයක් තුළ ගමන් කළ විට A නම් කාබනික ස්ථරය තුළ I_2 සාන්ද්‍රණය සොයන්න. ජලීය කලාපයේ පරිමාව 100 cm^3 ද ජලීය කලාපයේ දී සිදුවිය හැකි $\text{I}_2 + \text{I}^- \rightarrow \text{I}_3^-$ යන ප්‍රතික්‍රියාව නොසලකා හැරිය හැකි බවද විද්‍යුත් විචල්යතය සිදුවන විට කාබනික ස්ථරයේ පරිමාව වෙනස් නොවන බවද සලකන්න. A කාබනික ස්ථරය සහ ජලය අතර ව්‍යාප්ත සංගුණකය, $K_D = 60$ යි. ($F = 96500$)

(ලකුණු 7.5)

No: _____

2018 Visakha Chem MCQ ANSWERS

Date: ____/____/____

- ① 2
- ② 4
- ③ 4
- ④ 3
- ⑤ 4
- ⑥ 2
- ⑦ 3
- ⑧ 2
- ⑨ 2
- ⑩ 4
- ⑪ all
- ⑫ 3
- ⑬ 3
- ⑭ 3
- ⑮ 2
- ⑯ 2
- ⑰ 3
- ⑱ 1
- ⑲ 2
- ⑳ 2
- ㉑ 2
- ㉒ 4
- ㉓ 1
- ㉔ 3
- ㉕ 3

- ㉖ 1
- ㉗ 2
- ㉘ 3
- ㉙ 2
- ㉚ 3
- ㉛ 4
- ㉜ 2
- ㉝ 5
- ㉞ 5
- ㉟ 2
- ㊱ 3
- ㊲ 4
- ㊳ 4
- ㊴ 1
- ㊵ 5
- ㊶ 3
- ㊷ 2
- ㊸ 4
- ㊹ 4
- ㊺ 4
- ㊻ 3
- ㊼ 2
- ㊽ 1
- ㊾ 3
- ㊿ 2

alsciencepapers.blogspot.com

WWW.LOL.LK

BUY

PAST PAPERS

071 777 4440

Buy Online - www.LOL.lk

• GCE O/L • PAST PAPERS
• GCE A/L • SHORT NOTES

Protect Yourself From Coronavirus

YOU STAY AT HOME

WE DELIVER!

ORDER NOW

075 699 9990

WWW.LOL.LK

TOP CATEGORIES

GCE O/L Exam NEW

Grade 09, 10 & 11

Grade 06, 07 & 08

Grade 04 & 05

Grade 01, 02 & 03

About Us

Shop HOT

Cart

HUGE SALE – SHOP NOW

අ.පො.ස. කාපෙළ ජයගැනීමේ විජේවීර් වෙනස

අ.පො.ස. කා.පෙළ පසුගිය විභාග ප්‍රශ්නෝත්තර 2010 සිට 2019 දක්වා

සමනල දැනුම

A+ GUIDE PAST PAPERS

පසුගිය විභාග ප්‍රශ්නෝත්තර 2010 සිට 2019 දක්වා

විද්‍යාව

ඉතිහාසය

සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය

භූගෝල විද්‍යාව

ඉංග්‍රීසි භාෂාව

සියලුම විෂයයන් සඳහා පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර Online Order කරන්න.

ප්‍රශ්න උත්තර වර්ගීකරණය අනුමාන

ISLANDWIDE DELIVERY

Free delivery on all orders over Rs. 3500

More than 1000+ Papers

For all major Subjects and mediums

ONLINE SUPPORT 24/7

Shopping Hotline 071 777 4440

FEATURED PRODUCTS

SORT BY

☐ GCE O/L Exam

GCE O/L EXAM, SCIENCE

O/L Science Past Paper Book

★★★★★

රු 350.00

– 1 +

🛒 ADD TO CART

GCE O/L EXAM, MUSIC

O/L Music Past Paper Book

★★★★★

රු 350.00

– 1 +

🛒 ADD TO CART

GCE O/L EXAM, MATHEMATICS

O/L Mathematics Past Paper Book

★★★★★

රු 350.00

– 1 +

🛒 ADD TO CART

GCE O/L EXAM, INFORMATION & COMMUNICATION TECHNOLOGY

O/L Information & Communication Technology Past Paper Book

★★★★★

රු 350.00

GCE O/L EXAM, HISTORY

O/L History Past Paper Book

★★★★★

රු 350.00

GCE O/L EXAM, HEALTH & PHYSICAL EDUCATION

O/L Health & Physical Education Past Paper Book

★★★★★

රු 350.00